

Ekonomické expertízy, investiční poradenství

Národní 981/17, Praha 1 – Staré Město, 110 08

tel.: +420 224 232 754, +420 224 224 242, fax: +420 224 238 738, e-mail: mail@eeip.cz

---

**Velká RIA
k zákonu č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně
některých předpisů (vodní zákon)**

Duben 2008

Obsah

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ	9
1.1. Název	9
1.2. Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností	9
1.3. Základní charakteristiky trhu a regulace	12
1.3.1. Vodní bohatství ČR	12
1.3.2. Hlavní druhy nakládání a užívání vod v ČR	14
1.3.3. Vodohospodářská infrastruktura	15
1.3.4. Služby	17
1.3.5. Poskytovatelé vodohospodářských služeb a společnosti přímo závislé na intenzivním využívání vodních zdrojů	21
1.3.6. Regulace	31
2. NÁVRHY VARIANT	33
2.1. Hlavní varianty	33
2.2. Dílčí varianty	33
3. BODY NOVELIZACE	34
3.1. HLAVA IV – PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD	34
3.1.1. Plány 3 hlavních povodí – § 23 až 26.....	34
3.2. HLAVA V – OCHRANA VODNÍCH POMĚRŮ A VODNÍCH ZDROJŮ	38
3.2.1. Minimální zůstatkový průtok (MZP) - § 36	38
3.2.2. Odpadní vody & výrobní přístup - § 15a.....	43
3.2.3. Odpadní vody & žumpy - § 38	46
3.2.4. Nakládání se závadnými látkami při výkonu rybníkářství a rybářského práva - § 39	49
3.2.5. Podpora života ryb - § 35	50
3.2.6. Minimální hladiny podzemních vod - § 37	50
3.3. HLAVA VI – VODNÍ TOKY	51
3.3.1. Zavedení ekologického aspektu do správy vodních toků - § 44, § 47	51
3.3.2. Zásahy do přirozených koryt vodních toků - § 47.....	54
3.3.3. Povinnosti vlastníků staveb a zařízení v korytech vodních toků - § 52	58
3.3.4. Ustanovení správy podzemních vod jako samostatné části správy povodí.....	60
3.3.5. Definice vodního toku - § 43	60
3.3.6. Určování správců vodních toků - § 48	60
3.4. HLAVA VIII – VODNÍ DÍLA A VODOHOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY	61
3.4.1. Vodní díla - § 55.....	61
3.4.2. Užívání a ochrana vodních děl jinými osobami - § 57.....	63
3.4.3. Povinnosti vlastníků vodních děl - § 59	66
3.4.4. Technicko-bezpečnostní dohled nad vodními díly - § 61 a § 62.....	69
3.5. HLAVA IX – OCHRANA PŘED POVODNĚMI	72
3.5.1. Zavedení tří stupňů povodňové aktivity na vodních dílech (§ 70a).....	75
3.5.2. Předávání změn povodňových plánů v digitální podobě (§ 71).....	76
3.5.3. Financování opatření na ochranu před povodněmi (§ 86).....	77
3.6. HLAVA X – POPLATKY.....	79
3.6.1. Poplatek za odebrané množství podzemní vody - § 88	79
3.6.2. Poplatkové hlášení za odebrané množství podzemní vody - § 88.....	84
3.6.3. Poplatky za správu podzemních vod - § 88.....	86
3.6.4. Poplatek za vypouštění odpadních vod - § 89, § 90	88
3.6.5. Poplatek za povolené vypuštění odpadních vod do vod podzemních - § 100.....	100
3.6.6. Platba k úhradě správy vodních toků a povodí - § 101	101

3.7.	STÁTNÍ SPRÁVA (§ 5-§ 20, § 21-§ 22, § 47, § 49, § 104-§ 115, § 116-§ 125 VZ).....	106
3.7.1.	Správní delikty a přestupky	107
3.7.2.	Zjednodušení vodoprávního řízení	110
3.7.3.	Upřesnění postavení VZ v rámci právního řádu.....	112
3.7.4.	Reflexe potřeb praxe ve vodním hospodářství	116
3.7.5.	Definice srážkových vod a právní úprava nakládání s nimi.....	122
3.8.	TRANSPOZICE EVROPSKÝCH SMĚRNIC	124
3.8.1.	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. října 2007 o vyhodnocování a zvládnání povodňových rizik	124
3.8.2.	Směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu.....	127
4.	DOTČENÉ SKUPINY.....	131
5.	KONZULTACE.....	136
6.	IMPLEMENTACE	138
6.1.	Stanovení orgánů veřejné správy pověřených implementací	138
6.2.	Činnosti související s implementací novely VZ.....	138
6.3.	Forma a proces implementace	138
6.4.	Etapy implementace vybraných změn VZ.....	138
7.	VYNUCOVÁNÍ	141
8.	PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE	143
9.	SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ VYBRANÝCH VARIANT	147
9.1.	Doporučené varianty a jejich dopady	147
9.2.	Metodologie vyhodnocení	163
9.3.	Závěr.....	164
10.	ZDROJE	166

Seznam obrázků

Obrázek 1: Základní struktura vodohospodářského trhu.....	12
Obrázek 2: Vodní bohatství v ČR v roce 2006 (v mil. m ³).....	13
Obrázek 3: Vztah hlavních povodí k oblastem povodí.....	16
Obrázek 4: Vývoj odběrů povrchových vod podle kategorií užívání vody	17
Obrázek 5: Vývoj odběrů podzemních vod podle kategorií užívání vody.....	18
Obrázek 6: Vývoj počtu zásobovaných obyvatel a specifické potřeby pitné vody.....	18
Obrázek 7: Vývoj počtu obyvatel v různých variantách	19
Obrázek 8: Vývoj vypouštění odpadních vod do vod povrchových podle kategorií užívání vody.....	20
Obrázek 9: Vývoj počtu obyvatel napojených na kanalizaci a množství vypouštěných, čištěných a nečištěných odpadních vod	20
Obrázek 10: Predikce obyvatel napojených na kanalizace v letech 2003 – 2007.....	21
Obrázek 11: Územní působnost správců povodí.....	22
Obrázek 12: Struktura výnosů s.p. Povodí v roce 2006	23
Obrázek 13: Přehled rozdělení trhu VaK v ČR.....	24
Obrázek 14: Přibližné rozdělení trhu provozovatelů VaK v roce 2007.....	25
Obrázek 15: Rozdělení ČOV dle počtu napojených EO	25
Obrázek 16: Hydroenergetický potenciál toků v ČR do 10 MW podle povodí (GWh/rok; 2005).....	28
Obrázek 17: Regulace plynoucí z vodního zákona na různých úrovních státní správy.....	32
Obrázek 18: Problémový strom pro plány hlavních povodí.....	35
Obrázek 19: Problémový strom pro stanovení minimálního zůstatkového průtoku.....	38
Obrázek 20: Rozdělení celkového výkonu MVE (281 MW) velikosti zdrojů	40
Obrázek 21: Odpadní vody – diagram pro problematiku domovních ČOV a žump.....	43
Obrázek 22: Vodní díla spadající pod revitalizovaná koryta.....	52
Obrázek 23: Diagram efektivnější regulace	54
Obrázek 24: Náklady na správu vodních cest dle povodí.....	55
Obrázek 25: Struktura zdrojů pokrývajících náklady na správu vodních cest.....	55
Obrázek 26: Náklady na správu vodních toků.....	56
Obrázek 27: Odhad ušetřených nákladů dle § 47 odst. 2 písm. b).....	57
Obrázek 28: Odhad ušetřených provozních nákladů při převedení povinnosti odstraňovat nánosy na jejich faktického původce	59
Obrázek 29: Zrušení výjimky pro vlastníky MVE.....	63
Obrázek 30: MVE umístěné na tocích ve správě jednotlivých podniků Povodí	64
Obrázek 31: Energeticky využití jezů.....	64
Obrázek 32: Vlastnictví jezů.....	65
Obrázek 33: Diagram zvýšení bezpečnosti vodních děl	66
Obrázek 34: Průměrný počet ročně schválených manipulačních řádů ve vybraných krajích (2003- 2007)	67
Obrázek 35: Průměrný počet ročně do roka schválených provozních řádů ve vybraných krajích (2003-2007).....	68
Obrázek 36: Porovnání velikosti kulminačních průtoků povodňní na Vltavě v Praze za období 1827-2002	73
Obrázek 37: Dopad povodně 2002 podle dotčených stran (celkem).....	74
Obrázek 38: Problémový strom ochrana před povodněmi.....	74
Obrázek 39: Problémový strom k poplatkům za odběr podzemních vod a správě podzemních vod.....	79
Obrázek 40: Ceny za odběr povrchové vody	80
Obrázek 41: Podíl zdrojů pitné vody na různých kategoriích	81
Obrázek 42: Schéma dopadů při změně poplatků a limitů na vypouštění odpadních vod.....	88
Obrázek 43: Struktura výběru poplatků za odpadní vody a ukazatele znečištění v roce 2006	91

Obrázek 44: Struktura plnění koncentračních limitů pro celkový fosfor z komunálních ČOV v roce 2006.....	94
Obrázek 45: Struktura plnění koncentračních limitů pro celkový fosfor z průmyslových zdrojů znečištění.....	94
Obrázek 46: Struktura plnění koncentračních limitů pro celkový dusík z průmyslových zdrojů znečištění.....	96
Obrázek 47: Výše poplatků a dopad na cenu za m ³ odpadní vody pro VaK pro veřejnou potřebu	98
Obrázek 48: Výše poplatků a dopad na cenu za m ³ odpadní vody pro průmyslové zdroje znečištění a ostatní.....	98
Obrázek 49: Výjimky z platby pro odběr povrchové vody.....	101
Obrázek 50: Vývoj cen pro odběry povrchových vod (základní sazba) a celkového odběru povrchových vod	102
Obrázek 51: Struktura příjmů podniků Povodí z poplatků za odběr povrchových vod v roce 2007....	102
Obrázek 52: Problémový strom ke státní správě.....	106
Obrázek 53: Problémový strom pro správní delikty a přestupky	107
Obrázek 54: Nárůst úspor účastníků přestupkových řízení (adresátů úspory) sloučením přestupků na úseku vodního hospodářství do VZ	109
Obrázek 55: Nárůst úspor soudů díky poklesu počtu správních žalob vlivem sloučení přestupků na úseku vodního hospodářství do VZ.....	109
Obrázek 56: Úspora administrativních nákladů odstraněním dispozitivního charakteru řízení v pochybnostech dle VZ.....	111
Obrázek 57: Problémový strom k reflexi potřeb praxe ve vodním hospodářství	116
Obrázek 58: Definice srážkových vod ve VZ a úprava s nakládání s nimi.....	122
Obrázek 59: Problémový strom transpozice směrnice 2007/60/ES	125
Obrázek 60: Problémový strom pro transpozici Směrnice 118/2006/ES.....	127
Obrázek 61: Přehled základních služeb ve vodním hospodářství s vyznačenými dotčenými stranami	132
Obrázek 62: Dotčené skupiny z pohledu regulace	133
Obrázek 63: Vlastníci pozemků a majetků a ostatní dotčené subjekty.....	134
Obrázek 64: Schéma dotčených stran - vlastníků/uživatelů pozemků	135
Obrázek 65: Opatření obecné povahy – přínosy a náklady	141

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj vodního bohatství v ČR v 1998-2006	14
Tabulka 2: Vodohospodářská infrastruktura související s užíváním vod a poskytováním vodohospodářských služeb	15
Tabulka 3: Vztah hlavních povodí České republiky k mezinárodním oblastem povodí	16
Tabulka 4: Odborná správa vodních toků	22
Tabulka 5: Největší městské a průmyslové zdroje vypouštěného znečištění	25
Tabulka 6: Příprava projektů pro naplnění požadavků směrnice 91/271/EHS	26
Tabulka 7: Souhrnná tabulka o stavu plnění kritérií	27
Tabulka 8: Dopady kompromisního řešení	27
Tabulka 9: Plán financování pro období 2007 - 2010 (zohledňující podmínky pro čerpání OPŽP)	28
Tabulka 10: Výroba elektřiny prostřednictvím vodních elektráren (2005)	29
Tabulka 11: Nejvýznamnější hráči na trhu	29
Tabulka 12: Mezioborové srovnání nákladní dopravy (tis.tun)	30
Tabulka 13: Regulační nástroje pro vodohospodářské služby a užívání vod	31
Tabulka 14: Náklady a přínosy pro zpracování plánů povodí v prvním 6-letém období	37
Tabulka 15: Základní přehled o MVE z pohledu stanovení minimálního zůstatkového průtoku (MZP)	39
Tabulka 16: Přehled kvantifikace dopadů při zavedení MZP pro MZE bez stanoveného MZP	41
Tabulka 17: Porovnání variant pro stanovení MZP pro MVE	42
Tabulka 18: Přínosy a náklady zavedení výrobního přístupu pro domovní ČOV	45
Tabulka 19: Přehled nákladů na vývoz odpadních vod ze žump	47
Tabulka 20: Náklady a přínosy pro vyvážení odpadních vod ze žump a následnou kontrolu	48
Tabulka 21: Nastínění nákladů a přínosů variant řešení v nakládání se závadnými látkami při výkonu rybníkářství	49
Tabulka 22: Kvalitativní zhodnocení zavedení pojmu revitalizovaného koryta do vodního zákona	53
Tabulka 23: Vyčíslení ušetřených provozních nákladů při správě vodních toků	57
Tabulka 24: Přesun nákladů na odstraňování nánosů ze správců vodních toků na jejich faktického původce	59
Tabulka 25 – Přesun administrativní zátěže při zavedení vodohospodářských úprav	62
Tabulka 26: Dopad zrušení výjimky dle § 57 pro MVE	65
Tabulka 27: Povinnosti vlastníků vodních děl - vyčíslení dopadů na jednotlivé dotčené strany	69
Tabulka 28: Počet vodních děl spadajících pod jednotlivé kategorie TBD	70
Tabulka 29: Technicko-bezpečnostní dohled – dotčené subjekty	71
Tabulka 30: Dopady povodní v ČR v letech 1997, 2002 a 2006	72
Tabulka 31: Základní charakteristiky povodní 1997 a 2002	73
Tabulka 32: Přínosy a náklady jednotlivých variant řešení	76
Tabulka 33: Zpoplatněné odběry podzemní vody	80
Tabulka 34: Kvantifikace přínosů a nákladů pro změnu poplatků za odběr podzemní vody	83
Tabulka 35: Poplatkové hlášení pro stanovení záloh – náklady a přínosy variant	85
Tabulka 36: Přehled odhadovaných nákladů na správu podzemních vod	86
Tabulka 37: Porovnání nákladů a přínosů pro přerozdělení poplatků za odběry podzemních vod	87
Tabulka 38: Přehled současných a navržených limitů a sazeb za vypouštěné znečištění	89
Tabulka 39: Přehled vypouštěných a zpoplatněných odpadních vod	90
Tabulka 40: Struktura plnění koncentračních limitů pro celkový dusík z komunálních ČOV v roce 2006	95
Tabulka 41: Porovnání dopadů 3 variant	97
Tabulka 42: Porovnání přínosů a nákladů při změně poplatků za vypouštění znečištěných látek	99
Tabulka 43: Dopady zvýšení poplatků za vypouštění odpadních vod do vod podzemních	100

<i>Tabulka 44: Dopad zrušení všech výjimek dle § 101 odst. 4.....</i>	<i>104</i>
<i>Tabulka 45: Vyčíslení přínosů a nákladů pro různé výjimky z platby za odběr povrchových vod.....</i>	<i>105</i>
<i>Tabulka 46: Náklady sloučení přestupků do VZ.....</i>	<i>108</i>
<i>Tabulka 47: Přínosy ze zavedení řízení v pochybnostech pouze z moci úřední .....</i>	<i>111</i>
<i>Tabulka 48: Přínosy a náklady úpravy vztahu mezi vodoprávními a báňskými úřady ve věci důlních vod.....</i>	<i>113</i>
<i>Tabulka 49: Přínosy a náklady úpravy vztahu oprávněných dle VZ a IPPC .....</i>	<i>115</i>
<i>Tabulka 50: Přínosy a náklady na sjednocení úpravy VZ dle SŘ (v Kč).....</i>	<i>116</i>
<i>Tabulka 51: Přínosy a náklady – odstranění problematických pojmů - § 9 odst. 4 VZ .....</i>	<i>117</i>
<i>Tabulka 52: Přínosy a náklady úpravy vztahu vodního díla a pozemku, na němž je umístěno.....</i>	<i>119</i>
<i>Tabulka 53: Přínosy a náklady úpravy vztahu vodního díla a pozemku, na němž je umístěno.....</i>	<i>120</i>
<i>Tabulka 54: Přínosy a náklady přesunu některých kompetencí z pověřených obecních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností.....</i>	<i>121</i>
<i>Tabulka 55: Přínosy a náklady na úpravu definice a nakládání se srážkovými vodami ve VZ .....</i>	<i>123</i>
<i>Tabulka 56: Přínosy a náklady jednotlivých variant řešení.....</i>	<i>126</i>
<i>Tabulka 57: Odhadované náklady správců povodí na implementaci směrnice 2007/60/ES.....</i>	<i>127</i>
<i>Tabulka 58: Odhad nákladů a přínosů plynoucí z transpozice směrnice 118/2006/ES.....</i>	<i>130</i>
<i>Tabulka 59: Předpokládané přínosy pro období 2009 – 2013: .....</i>	<i>153</i>
<i>Tabulka 60: Předpokládané náklady pro období 2009 – 2013: .....</i>	<i>157</i>